

Mapfundziro a m'Bhibhiliya
a kutoma kuna Munthu
wa kukhala na moyo
wa kudzala na Nzimu
Wakucena pontho
Wakupambuliwa

Adapilemba ndi © 2022 Charles "Chic" Shaver

Phindi ixi ya *Basic Bibles Studies for the Spirit-Filled and Sanctified Life* [Mapfundziro a m'Bhibhiliya a kutoma kuna Munthu wa kukhala na moyo wa kudzala na Nzimu Wakucena pontho Wakupambuliwa], yalembwa na Charles "Chic" Shaver. Iyo yagug-umirwa na mwambo wa madzikono onseno adamala kutawiriswa. Ule anaafuna, anakawanisa kuwaakwata toera aaphatise basa. Mbwenye pa ma basa anango asafunika kutawiriswa na ule adaalemba.

Malemba onzene abuluswa um bukhu ya [CIBVERANO CIPSA, BHIBHILIYA]

Mapfundziro enewa asafunika aphatisiwe basa tenepa:

N'kati mwa mapfundzisiro mabodzi na mabodzi musagumanika mibundzo inalonga pya thangwi kutoma na kubverana peno kusekesana na Kirixitu. Saka kuwona mibvundzo yace, ungamala saka kutawira kwace mu Bhibhiliya. Mule munagumana iwe mbamulembwa Juwawu 1:12, nkhulongera buku ya Juwawu, n'kati mwace 1, kunja 12. Ntsamba yakutoma n'kati mwa Bhibhiliya mwako unagumana madzina a ntengo wa matsamba kubulukira pa buku ibodzi na ibodzi. Saka kutawirwa mu buku ungamala lemba pyonsene na mafala ako ene.

Bhibhilia yalembwa na malongero akusiyana-siyana, pontho malongero a vesi ibodzi na ibodzi ndi yakusiyana ibodzi na ndzace. Penepo, usafunika ukoye um nsolo vesi ire inawona iwe kuti yakukomera. Penepi, picite ungawona kuti malongero a Bhibhiliya ina iwe ndi akusiyana na anango.

Lembera peno igwande vesi eneyo toera ikupheze na kuyikoya um nsolo. Ikwate uyikhe pa supeyo. Ungafuna iyikhe ninga cikumbuso cako mu buku. Pyonsene ipi ndi toera ikhale dhuzi na iwe pontho m'bodzi na m'bodzi akwanise kuyilan'ganisa, apontho akwanise kuyilonga na anthu vesi eneyo.

Kupfundziswa kwa nyakupfundza

Ndiri kuperekwa takhuta na kupheza nyakupfundza pa kumalisa mapfundzisiro enewa. Cinafunika ndi kuti iwe na nyakupfundza wako mugumanikane panango kabodzi pa sumana toera mupfundze monsene mapfundziro. Pingakwanisika, koya mapfundzisiro anango kuna nyakupfundza, kuti akwanise kupfundza na kuwona mapfundzisiro mabodzi, pa midzidzi inagumanikana iwe. Kupfundzisa mapfundzisiro mabodzi na mabodzi pa sumana pisapheza kuna nyakufundza kuti mapfundzisiro akhonde kudzala kuna iye.

Iwe watawira Yesu Kirixitu ninga Mpulumusi pontho ninga Mbuya pontho usapitiriza na kufamba mu njira yace ntsiku zonsene. Uli kuitiriza na kufundza pontho na kuphembera. Panango usafuna upitirize na kuziwa ndi ninji Nzimu Wakucena. Mapfundzisiro enewa anakupheza na kuziwa kuti ndi ninji Nzimu Wakucena pontho lwo isacita tani ungapita mu moyo mwako.

1. Zakeli awoneswa mu nzimu, nstiku ikhafuna Nzimu wa Mulungu unadza kacita basa yadidi muna anthu. Ndi ninji pinafuna cita Nzimu wakucena kuna iwe? (Zakeli 36:26-27) _____

2. Yesu akhomerwa. Penepi pisapangisa kuti akhafunika asiye anyakutowera ace mu nyama (Juwawu 14:1-4). Mbani akhadikhirwa toera akhale pa mbuto ya Kirixitu? (Juwawu 14:16-17) _____

3. Ndi pipi pinapingiza Yezu pa kutambira Nzimu Wakucena? (Juwawu 14:17)

4. Ndi pipi pidacita Nzimu Wakucena muna Juwawu 15:26? _____

Ndi pipi pikhadikhirwa kicitwa na anyakupfundza a Kirixitu? (Juwawu 15:27) _____

5. Ndi api mabasa adidi asatongwa kicitwa na Nzimu Wakucena pa dziko? (Juwawu 16:8-11) _____

Longa ntsiku ibodzi inakumbukira iwe pa kudzadziwa kwako na Nzimu Wakucena. _____

6. Ndi ipi basa yakufunika inadza kacitwa na Nzimu Wakucena pakati pa anyakupfundza ace? (Juwawu 16:13-14) _____

Kumbukira ntsiku ibodzi idapangiziwa iwa njira na Nzimu Wakucena.

7. James Moffatt aphinduza mafala adalembwa um Juwawu 14:16 mbalonga kuti: "Toera akupasireni mphezeri unango." Ona pa vesi na vesi kutsogolo, pontho lemba kuti Nzimu Wakucena usapheza tani. _____

a. Aroma 8:26 _____

b. Mabasa 1:8 _____

c. Mabasa 4:31 _____

d. 2 Pedhru 1:21 _____

e. Aroma 8:16 _____

Longa phindi ibodzi idaphedziwa iwe na Nzimu Wakucena.

8. Anyakutawira Yesu onsene a lero ndiwo ali na Nzimodi Wakucena, kubulukira muna Aroma 8:9b. Ndi kupi kubverana kwa undimomwene kuna kupangiza ife kuna Mulungu? (Aefesu 3:16,19) _____

9. Mbani akhagumanika pakati pa anyakupfundza akutoma a Yesu pan'dzidzi ukhacita Nzimu Wakucena? (Mabasa 2:32-33) _____

10. Ndi api mafala akufunika toera kuthonya Mulungu kubulukira muna Pedhuru 1 1:15-16? _____

Makhaliro a undimomwene asapangizika tani? _____

11. Ndi api mabasa a Nzimu Wakucena toera aticenese (kuticenesa, kutitsuka peno kuti bzobza)? (Pedhuru 1 1:2) _____

12. Muna Aroma 8:9, Nzimu Wakucena usacemerwa Nzimu wa Mulungu. Ndi ipi dzina inango toera kucemera na iwo Nzimu Wakucena? _____

Ndi thangwi yanji usacemerwa tenepo? _____

13. Ndi api mafala adapfundza iwe kubulukira pa mapfundziro enewa, kuti anapangiza kuti Nzimu Wakucena ndi ninji? _____

14. Ndi kipi kusafuna Nzimu wa Mulungu toera ukhale? (1 Akorintu 3:16)

15. Rees howell, munthu wa ku Gales (1879–1950), ndiye adatoma kuphatisa basa mbuto inapfundzisa Bhibhiliya ya ku dziko ya Gales, iye akakhali munthu wa kukoma ntima. Maseze iye akakhali pyace munthu wa kubaliwa mu Nzimu, acita umboni wadidi kakamwe thangwi ya Nzimu Wakucena.

Iye alonga tenep: "Sawa-sawa kuti Mpulumusi akakhali na manungo, ine ndisakhala mu nyumba ya kuceneswa ya ale adatambira Kirixitu. Ine ndine Munthu. Ine ndine Mulungu, ndabwera kudza kamphemba manungo ako toera ine ndikwanise kuphata basa kubulukira muna iye. Ndisafuna manungo kuna nyumba yanga (1 Akorintu 6:19)" . . .

. . . Penepi pisapangiza kuti phindi na phindi ya manungo anga anagwa asafunika amanikwe pa ntanda. Toera iwo adzese moyo wace ene na makhaliro ace ene."

(Norman Grubb, *Rees Howell, Intercessor* [Rees Howell, Nyakuphembera]. Fort Washington, Pensilvania mbuto inapangisa mabukhu akusiyana-siyana, 1952.)

16. Umboni unowu usalongera anji? _____

Usalonga pya thangwi ya Nzimu Wakucena. Nzimu Wakucena ndi mphedzeri. Iye asafuna akupheze. Nzimu Wakucena ndi Nzimu wa Kirixitu. Iye asafuna awulandanise na Yesu. Nzimu Wakucena ndi Mulungu. Iwo usacita pinthu pizinji.

Bhibhiliya mu buku ya mabasa, isalonga pya thangwi ya Nzimu Wakucena na Mabasa anacita iwo. Ona phindi ibodzi ya bhukhu ya Mabasa pa ntsiku, si kuwona mapfundziro enewa basiyene tayu. Pa mapfundziro mabodzi na mabodzi, unagumana mibvundzo mingasi inalonga pya thangwi ya mabasa kubulukira pa mabukhu anango a mu Bhibhiliya.

Cincino, ndisaziwa kuti iwe usaziwa mwadidi mwene kuti Nzimu Wakucena ndi ani. Pontho, piripo pinthu pizinji pinafuna iwe kukumbukira pa thangwi yace maka maka pa pire pinafuna lye kukucitira pa moyo wako. Usafuna upitirize na kupfundza?

Vesi toera kukoya mu nsolo

And I will ask the Father, and he will give you another Counselor to be with you forever—the Spirit of truth. The world cannot accept him, because it neither sees him nor knows him. But you know him, for he lives with you and will be in you (John 14:16–17).

Nzimu Wakucena mu moyo wa anyakutawira

Makhaliro a mu Kirixitu asakwanisika basiyene ngakhala munthu unowu "abalwa mu Nzimu" (Juwawu 3:5,8). Munthu onsene wa Kirixitu, ali na Nzimu Wakucena. Mbatiwonesesen i mwadidi cipaso ceneci ca Mulungu.

1. Ona muna Juwawu 3:1-15.

a. Ndi pipi pikhaziwa Nikodhemo pya thangwi ya Mulungu? (Juwawu 3:1-2) _____

b. Pa mawonero a Yesu, ndi cipi pyaco cing'ono cinafunika kugumanika mu Umambo wa Mulungu (Umambo wa Mulungu)? (Juwawu 3:3) _____

c. "kubalwa mu Nzimu" kusalandaniswa na ani pontho ndi thangw yanji? (Juwawu 3:8) _____

d. Ndininji pisafunika toera tikhale na kubalwa kweneko mwa mu nzimu? (Juwawu 3:15 e 1:12) _____

e. Kubalwa pasa nkhulonger makhaliro mapsa. Longa ndi phindi ipi ya makhaliro a moyo wa mu nzimu adacinjika kubulukira pa mbuto izi?
(1) Pa kufuna kwako? _____

(2) Pa kubvera kwako Mulungu? _____

(3) Pa Kubverana kwako na anzako? _____

(4) Pa kuthawa kwako madawi? _____

2. Mphangwa zadidi za Juwawu zisalonga pya thangwi ya kubalwa mu Nzimu, peno kubalwa pasa. Iwe walonga kucinjiwa kudacitiwa iwe? Kutsogolo kwa Cipangano Cipsa, Juwawu apitiriza na kulonga muna

1 Juwawu, mbatoma kupangisa makhaliro ako mapsa munā Kirixitu.
Ndi api?

a. Juwawu 1 4:7-8 _____

b. Juwawu 1 2:3 _____

c. 1Juwawu 5:4-5 e 4:4 _____

d. 1Juwawu 4:13 _____

e. 1Juwawu 5:18 _____

3. Ndi mbuto ipi kuti iwe usafuna toera icinjiwe? _____

Ndi phindi ipi inabvesera iwe mwadidi? _____

4. Ndi ninji pisafunika kuti iwe ucite ngawona kuti wadawa? (1 Juwawu 2:1-2)

5. Usaziwa tani kuti ndiwe mwana wa Mulungu? (Aroma 8:16) _____

Makhaliro ako Usaawona tani? _____

6. Mu Bukho ya Aefesu, ndi kupi kucenjeziwa kuna cita Nzimu Wakucena
Aefesu 4:29-32? _____

Undimommwene unowu usakupheza tani toera uziwe mwadidi mwene
pya thangwi ya Nzimu Wakucena? _____

7. Ndi api malongero a kubalwa mu Nzimu anapangisa Pawulo kubulukira
mu Bukhu ya Aefesu 2:5, 8-10? _____

8. Ndi upi m'phembero udacita Pawulo kuna anyakutawira a ku Aefesu?
a. Ku Aefesu 3:16 _____

b. Ku Aefesu 3:19 _____

9. M'phembero unowu usatipasa tani cipapu ca kuti Mulungu anatitawira?
(Aefesu 3:20-21) _____

10. Kirixitu akhondiwa na Pedhuru pantanda. Pidalamuka Kirixitu pa anthu
a kufa, iye alonga na Pedhuru (Juwawu21:15-22). Pa kumala kwa
penepi, ndi pipi pidaphezera Pedhuru toera akhale ntsogoleri wankulu
pa midzidzi ya kutoma ya anyakutawira Yesu? (Mabasa 1:8; 2:2-4;4:8)

Ikhabulukira na kipi mphambvu yace ikhapwaza na iye Mafala a
Mulungu? (Mabasa 2:41) _____

Ndi api manyerezero anakhala na iwe uku mbukhanyerezera kuti uli
makhaliro a mu nzimu? _____

11. Ndi api mapikiriro adacita Nzimu Wakucena kuna Pedhuru? (Mabasa 2:38-39)

Ndi cipi cakutoma cinafunika kuti citike (Mabasa 2:38). _____

12. Pire pinaziwika "kucemeresana kwa anthu mu Gereja" pyalongwa muna Mabasa 6:3. Ndi pipi pipangizo pikhwoneka kuna adasangulwa?
-
-

13. Usaziwa tani kuti Kirixitu ali muna iwe? (1 Juwawu 3:24) _____
-
-

14. Charles Colson, anaphata basa pa khundu ya ntsogoleri wa ku Amerika wa ku khundu ya kumbalu anaziwika na Richard Nixon, akoneseka ekha ene pakati pa upandu wa kunyoza Wataergate pidamala iye akhomerwa n'kayidi. Mukakhali iye n'kayidi, akhala ntsogoleri wa Kirixitu mbakhasalakana mabasa onsene a Kirixitu. Colson adziwiswa Kirixitu na Tom Philips, ntsogoleri wa n'soka wa Raytheon. Phillips ndiye adacita umboni kua Colson:

Pyonsene pikhali ninga pinthu pyakusowa basa. pyonsene pikhali padzu-dzulu. Pinthu pyonsene pya pantsi pano nkhabe kuphezera cinthu ngakhala munthu unowu adzati ka kumbukira pire pinagumanika n'nduli mwe pyonsene . . .

Ikhali ntsiku inango camasiku, ine ndikakhali ku Nova Iorque ndikhacita malonda anga pontho ndawona kuta Billy Graham akakhali pa ntsongano ku Madison Square Garden. . . Na kunyerezera kwanga iye akhanentseka na mu ntima - Mbakhala na cidhikhiro ca kuti panango anagumana kutawirwa kwa mibvundzo yace. Pa pyonsene pidalonga Graham masiku enewa, pyacita kuti pyonsene apiyikha pa mbuto panga. Cidawona ine kuti cikhadasala ndi kucita uxamwali na Kirixitu, thangwi cipo ine ndikhadazati kuntawira kuti apite um moyo mwanga, pontho na kupereka moyo wanga m'manja mwace. Na tenepo, ndacita penepi - pa masiku mabodzi bodzi, pa mbuto ire ikhacita anthu banja.

Penepo, ine ndaphembra kuti Kirixitu apite mu moyo mwanga pontho ndazindikira kuti lye ali muna ine. Ntendere wace uli muna ine. Buluka penepo, ine ndalamuka mbandiyenda ka thamula miyendo m'miseu ya ku Nova Iorque. Masiku enewa Nova Iorque akhadandibalikira pikulu kakamwe kupiringana ntsiku zinango. Ndafamba m'pisa na m'pisa. Pyonsene pikhwona ine pikhali pyakusiyana-siyana. Kuyetimira kwa nyale zace kukhali ninga nzinda wace ukhadadziriwa na oro. Ine ndikhapiziwa kuti ciripo cikhadacitika kuna ine.

(Charles Colson, *Born Again* [Kubadwanso], Tappan, N.J.: Fleming H. Revell, 1976.)

15. Kodi umboni unowu usalonga anji kuna iwe? _____
-
-

Nzimu Wakucena wa Mulungu, uli kuphata basa muna iwe, mbucita kuti iwe uziwe mbanii Kirixitu. Makhaliro Mapsa, cikhulupiro, kukhazikika pabodzi na kutsogolerwa na Nzimu Wakucena pyonsene ndi pyako. Kazinji kene, zisawoneka nyatuwa za mu nzimu, maseze Nzimu watoma kale. Buluka penepo, unadza kadziwisia mwadidimwene kucitika kwa pyonsene ipi pa mapfundzisiro anafuna kudza.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Ule anabvera matongero a Mulungu, asakhala muna Mulungu, Mulungumbo asakhala muna iye. Na tenepo, tisadziwa kuti lye asakhala muna ife, na thangwi ya Nzimu udatipasa lye (1 Juwawu 3:24).

3 Mathangwi na kutawirwa kwawo

Makhaliro mapsa muna Kirixitu asakhala muna munthu pa midzidzi inafunika, mbwenye anyakutawira Kirixitu onsene asagumana pinthu toera kuwaapingiza pa kufamba kwawo muna Kirixitu, Pinafunika makaka, ndi kusaka njira yadidi toera kuwina na iwo nyatwa zenezi, pinaapheza pikulu pene pa ulendo wawo muna Kirixitu.

1. Mbidzati kufika ntsiku ya Pentekosti, ntsiku idachita Nzimu Wakucena, anyakupfundza a Kirixitu akakhali tani?

a. Luka 10:20 _____

b. Juwawu 17:14 _____

2. Ndi ipi nyatwa ikhantseka na anyakupfundza a Kirixitu?

a. Luka 9:53-54 _____

b. Luka 22:24 _____

3. Ndi pipi pikhadikhira Yesu kuna anyakupfundza ace? (Luka 22:26)

4. Yesu asaphembera tani kuna anyakupfundza ace (na kuna ife) n'dzidzi ungafika wa kumala kwa mabasa ace pantsi pano? (Juwawu 17:17-20)

5. Ona muna Agalata 5:13-26.

a. Ndi ipi nyatwa ya mu nzimu ikhatamba anthu a ku Galata? (Galata 5:17)

- b. Nyakutawira Yesu, anakwanisa tani kusimbisia pire pinafuna Mulungu?

(1) Kodi mwambo usalongera anji? (Agalata 5:14) _____

(2) Ndi ipi misapu yakutoma kumera muna munthu ninga mabasa a Nzimu Wakucena? (Agalata 5:22) _____

(3) Mphapo kubverana kwako na mwambo ndi kupi? (Agalata 5:18)

c. Ndi pipi pisatongwa kucita kubulukira m'makhaliro a mu nzimu? (Pa midzidzi inango isaziwika na "nyama"), kuti ndi pinthu pyakusiya na Nzimu. (Agalata 5:17), kubulukira 5:24? _____

d. "Makhaliro a mu nyama asalongeranji" peno tilonge "makhaliro a kudawa" peno ninga ku khomerwa kwa moyo wako. _____

6. Umboni udacita Pawulo ndi upi? (Agalata 2:19-20) _____

Mbani akhawonerera moyo wace? _____

7. Ndina cita anga toera ndipitirize na kuwina. (Agalata 5:25) _____

Penepi pisacitika tani mu moyo mwako? _____

8. Anthu a ku Atesalonika akhakula tani um Nzimu? (1 Atesalonika 1:4-10)

Nyatwa zawo ndi zipi? (1 Atesalonika 3:10, 4:3) _____

Na tenepo, Pawulo asaphembera tani kunai wo? (1 Atesalonika 5:23-24)

9. Ndi pipi pinaphemba Mulungu kuna anyakutawira? (Heberi 12:14) _____

10. Ndi ninji piri kensi kwa madawi? (Aefesu 2:2-3) _____

Tiyagu 4:8 asaphedza tani toera kudziwisia mathangwi ninga enewa?

11. Ona muna Aroma 5 na 8.

a. kodi Kirixitu aapanji? (Aroma 6:6a) _____

b. Lemba matongero mawiri adalonga Pawulo muna Aroma 7:22-23.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

c. Ndi ninji pikhacita Pawulo toera kumalisa nyatwa zikhali na iye?
(Aroma 8:2)

12. Maseza Kirixitu asatiwombola mu nyatwa wa kufa (Aroma 8:2), kupolola kwako kusabuluka na kipi? (Aroma 8:26) _____

13. Ndi ipi nyatwa inalongwa muna Aefesu 6:12-13 pontho ndi kipi kusiyana kwa nyatuwa ya um nzimu na nyatuwa ya um nyama, kubulukira muna Agalata 5:17? _____

14. Kumbukira macitiro a anyakupfundza muna Luka 9:53-54 na Luka 22:24 (mbvundzo wa ciwiri)? Ndi api macitiro a mu nzimu anapangiswa na anyakupfundza enewa kubulukira muna Mabasa 4:31? Ndi upi uunthu na macitiro anacita iwo cincino? (Mabasa 4:32-35) _____

15.

Sherood Wirt akhali nyakulemba wa pinthu *Decision Magazine* [Pyonsene Pidalongwa mu Magazine], adacitiwa n Billy Graham. Maseze iye akhale pyace ntsogoeri wa anyakutawira Yesu. Wirt alonga umboni wa nyatwa idatamba iye, kubulukira pa kutawirwa na Mulungu.

Nsiku zonsene pa moyo wanga, akhabwera manyerezero akale, mbakhandinyerezeresa pinthu pyakunditsukwalisa pikhadandicitikira pa ntsiku zidapita.

Na kutsukwala kwanga, ine ndicita kuti pyadidi pyonse pya cincino pigudumire nyatuwa eneyo, buluka penepo ndapipita mbandiyenda phindi inango.

"Khala munthu wa kuziwa kulekerera mwadidi." Pikakhonda ine ku kwanisa ndi kukhonda kuduwala.

"Saka phinthu." Ine ndalesera; nyatuwa zonsene mbizimala.

"Fikira mbadzo." Ine ndawufikira; mbwenye na kuziwa kwanga mbuto idafikira ine, ndikhapitiriza basi na kwenda kawufukula.

"Kwata nyatuwa uziponye mu bara ya kuduyla."

Pyapita pyaka pizinji ine mbandikhonda kucita pire pinalonga Mphangwa zadidi kuna ine nkati mwanga. Ndayenda kasaka kuphezi m'bhibhiliya. Kuna tsamba ya Pulo muna Aefesu ndagumana vesi ixi: "Bulusani nyongo yonsene, bibvu, kuyipirwa, ukali, kulongera ndzako pyapezi, na kuzondana konsene" (4:31).

Ndazindikira kuti aoneke munthu unango akhafunika kuti apcite; thangwi penepi ine sinapikwanisa tayu.

Ine ndawona muna Izaiya 61 kuti: Nzimu wa Mulungu uli muna ine. . . toera undibalikise maseze kundipasa doth, undipase mafuta akutsandzaya maseze nyatuwa. Undipse pyakubvala pinakuza Mulungu maseze kutsukwala.

Kodi ndi penepi- kubvungaziwa kwa mafuta akutsandzaya wakupasiwa na Nzimu Wakucena? Kutsandzaya kule kukhasowa ine. . .

Penepi pikhali ninga ine ndikhali dzololo pakati pa n'thando. Penepo ine ndikhabvesera nkati mwace ninga muna mazi akukuka na mphambvu mbakhayenda kutali. Mbwenye penepi pikhamalisa nyota yanga tayu.

Na tenepo, ine ndadhikhira muna Mbuya, pontho iye andibvesera. Iye abva kulira kwanga - n'dzidzi uno si kuna anango tayu, mbwenye ndi kuna ine ene.

Ndimomwene kuti kulonga nkhabe kunensa, pontho penepi Mulungu asapiziwambo. Mbwenye mudan'ziwisa ine makhaliro anga (ande makhaliro anga a mu nzimu); Penepo ndazindikira kuti kupikuza kwanga, ndikhafuna kuti kuyendeswe mu ukapolo; Mudam'phemba ine kuti apikhomere pa ntanda, andibvesera mbacita pire pikhafuna ine.

Pa ndzidzi wace kubulukira pa kufuna kwace, andidzesera kukhuruzika kudabuluka kuzulu kuna ntima wanga wa kunentseka. Pikhali ninga kupisa kwa zuwa peno pa kumala kumwazika kwa nkhwingwi.

Ine nkhabe kupiziwa kuti kufuna kweneko kwabwera tani, mbwenye pikhaciwa ine ndi kukoya kuyipirwa kwanga mu ntima kuna anzanga - na kuna ale ene ali dhuzi na ine - amala kubalalika.

Kusandikika kwabwera, manyerezero akuyipa abwera - kudzonda kwabwera - na pyonsene pinango.

Pyonsene pyabalalika. Pyamala.

16. Una tawira tani umboni ninga unowu?

Tinga baliwa mu Nzimu, tisafunika titawire makhaliro athu a kudawa. Bhibhiliya isatipanga kuti makhaliro athu a kudawa asamala. Ife tisadzindikira kuti: "Matongero a kudawa ali muna ife" Aroma 7:23. Mbwenye "matongero a mu Nzimu ndi moyo" (Aroma 8:2) kuti una kwanisa kutisudzula.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Onsene ale ali muna Kirixitu Yesu asiya madawi awo pabodzi na manyerezero awo akuyipa pontho na macitiro awo akuyipa. Tinakhala tani mu Nzimu Wakucena, ife tisafunika kuti titoeze Nzimu Wakucena (Agalata 5:24-25).

Kudzabza pontho kuceneswa kubulukira muna Nzimu Wakucena

Pa kumala kwanga kuperek kuna Mulungu na kum'phemba toera andidzadze na Nzimu Wakucena, ndatoma kufamba mu njira yakulungama na Mulungu. Kuwina nyatuwa eneyi toera kupulumusa moyo wanga (penepi anthu anango asapicemera "nkhondo ya mu ntima"). Kukhala wakuwonererwa na Nzimu Wakucena, penepi Bukhu asapicemera Kuceneswa.

1. Ndi ninji pidalonga Jeremiya m'porofeta wa Cipangano Cakale, kuti pinepi pinadza kakhala ninga njira ipsa kuna anthu pa midzidzi inafuna kudza? (Jeremiya 31:33) _____

2. Ndi ipi mphangwa idamwaza Filipe kuna anthu a ku Samariya (Mabasa 8:4-8 maka maka vesi 5). _____

Ma apoxitolo a ku Jerusalwma, apitawira tani penepi? (Mabasa 8:14-17)

3. Ndi pipi pidaphembera Pawulo kuna anyakutawira a aku Aefesu? (Aefesu 3:16,19) _____

4. Kirixitu afundzisa anyakupfundza ace kuti amwaze mphangwa zadidi. Pa basa eneyi ndi pipi pidapangwo iwo toera asasanyikire pa basa eneyi? (Luka 24:48-49) _____

Apangiza tani pire pidalonga Baba wace? (Mabasa 1:4-5) _____

Kodi Nzimu Wakucena unaacitira anji? (Mabas 1:8) _____

5. Ndi api macinjiro adawoneka kuna anyakutawira Yesu a ku Korintu?
1 Akorintu 6:9-11, maka maka vesi 11) _____

Fala inaziwika na "Kuceneswa" isalongera kuna anthu a ku Korintu pa vesi 11. Kazinji kene, penepi pyapangizwa ninga "Kuceneswa kwakutoma." Ndi api mapangisiro kuna anthu a ku Korintu akhafunika apitirize na kubvera Mulungu mwandimomwene? (1 Akorintu 3:1-3) _____

6. Mulungu asacita tani toera makhaliro a kubverana na lye? _____

7. Mafala mazinji anagumanika mu Cipangano Cipsa, asalonga kuti ife tikhale um Nzimu. Pedhuru mu Bukhu ya Mabas 4:8. Nzimu (ndiwo udapasa cidzo kuna Pawulo). Mu bukhu ya Mabasa 9:17 na 13:9. Na Barinabhe muna Mabasa 11:24. Ndi api mapangisiro kuna munthu anakhala mu Nzimu? _____

8. Maseze "kudzala na Nzimu" pontho na "kuceneswa kakamwe" ndi api mafala anango anathonya munthu adaperekeda pa moyo wakuceneswa?

a. Matewu 5:8 _____

b. 1 Juwawu 4:17-18 _____

c. Hebheri 4:9-11 _____

d. Hebheri 6:1 _____

e. Aroma 6:15 _____

f. Sankhula mafala ale adabvesesa iwe mwadido ponto nde thangwi yanji? _____

9. Pisaphezeranji kudzala na Nzimu Wakucena? Pisaphezeranji kudzala na Nzimu Wakucena?

a. Mabasa 4:31-32 _____

b. Mabasa 6:5, 8 na 7:55, 59-60 _____

c. Aroma 15:13 _____

10. Kulongiwa mwadidi kwa anyakutawira a ku 1 Tesalonika 1:3-8.

a. Ndi ninji pikhafuna Mulungu kunai wo? (1 Tesalonika 4:3, 7) _____

b. Pisalongera anji kukhonda kubvera (1 Tesalonika 4:8). _____

c. Mphapo, ndi ninji pinaaphemberera Pawulo? (1 Tesalonika 5:23-24)

d. Mbani asacenesa pontho asacenesa tani? (1 Tesalonika 5:23-24) _____

e. Maseze a kuceneswa, ndi ninji pinango pinaphemberera Paulu? (1 Tesalonika 5:23) _____

f. Ndi cipi cikhulupiro cinatisimbisa toera tiziwe kuti mimpembero yathu inatawirwa na Mulungu, kubulukira pa makhaliro athu akuceneswa? (1 Tesalonika 5:24) _____

11. Ona Muna Aefesu 5:15-21.

a. Ndi ipi mitemo inapasiwa anyakutawira Yesu pa vesi eneyi? _____

b. Pinga longiwa kuti: "Kudzala"me Aefesu 5:18, isapangisa pinthu pidacitika cincino, penepi nkhulongera kuti ife tisafunika tipitiriza tikhale akudzala. Penepi pisalongera anji pa moyo wako? _____

c. Pa kusaka kwako na kupidiriza na kudzabza na Nzimu Wakucena, ndi ninji pinacita iwe toera kupangiza kuna anango kubulukira pa kudabza kwako na Nzimu?

(1) Aefesu 5:19 _____

(2) Aefesu 5:20 _____

(3) Aefesu 5:21 _____

12. Mudalonga Yesu pya thangwi ya kutambira Nzimu Wakucena muna Luka 11:13, iye asiya ntemo wakufunika kakamwe wa kulonga kuti?

13. Osvald Chambers asoweka pa caka ca 1917, badzati kukhala na caka makhumi maxanu pyakubalwa. Ikhali midzidzi ya kumalisa ya mabasa ace. Na tenepo, *My Utmost for His Highest* [Zanga Zonse pa Ulemerero Wake Wapamwamb] asapitiriza na kukhala best-seller. Pa uana wace, Chambers atawira Kirixitu. Pa kupita pyaka pingasi, uku mbakhafundzisa ku Dunoon College, kweneko iye abva F.B Meyer akhalonga thangwi ya Nzimu Wakucena. Chambers acita umboni wa kuti:

Ine sikhaziwa pinthu mwadidimwene pinthu pya kuzulu peno ma anju, sikhali na pinthu tayu. Ine ndikhali munthu wakusowa pinthu, mbandikhonda kuziwa pire pinafuna Mulungu kuna ine, mbandisowa umboni wa Nzimu Wakucena. Na tenepo, ndacemerwa toera ndiyende kalonga pa ntsongano, anthu akukwana makumanayi alamuka mbabwera kutsogolo. Nkhulongera kuti ine ndakuza Mulungu? Nkhabe, ndakhal wakugopa mbandisiya kuti basa eneyo isogolerwa na aphati a basa a mu nyumba ya Mulungu, ine mbandiyenda kalonga na mbuya MacGregor (xamwali wanga) pontho ndampanga pyonsene pidacitika pontho iye anditawira kuti: "Iwe nkhabe kunyerezera kuti Nzimu Wakucena ndi mphaso ya fala ya Yesu, inalonga kuti: 'Muna tambira mphambu. . .'? Eneyo ndiwo mphambvu idabuluka kuzulu." Na tenepo, ninga njazi, cinthu cacitika muna ine, pontho ndawona kuti manja anga akhasowa mphambvu, mukha longa ine kuti: Lan'ganani kuperekeka kwanga pa guwa ya ntsembe.

Ngkhala pyaka pinayi pidapita pikhali pyakunentsa pantsi pano, pyaka pixanu pya cincino pyadza kakhala pya kukoma na ntendere pantsi pano. Mbiri kuna Mulungu, jenje yakugopsa yakumalisa kuna munthu, yadzala na kufuna kukulu kwa Mulungu. Kufuna kuli pa kutoma, kufuna kuli pakati pontho kufuna kuli pa kumalisa. Pale pana

pita iwo, pasawoneka ndi "Yesu basiyene, Yesu kwenda na kwenda."

Munthu angaziwa kuti ndi ninji pidacita Mulungu kuna iye, nyatuwa ya kudawa isamala, pontho kuyetimira kwa nyale ya Yesu isafika kuna iye, pontho tingawona amuna na akazi, akhafunika akhale atsogoleri a Mulungu uku mbakhala akumangiwa na pinthu pya ndziko - ewo, penepi pisacita kuti titome kukumbukira pire pidalonga Pawulo na kufuna kukhasaka iye kuti apasiwe dzedze na Kirixitu, toera kupulumuswa kwa anthu! . . .

Ndi pinthu pyakudzumisa kulonga ntaba wa kukhonda kukhala wa undimomwene ninga: Mulungu andicinja tenepa: Ine ndikhali na anthu kweneko pan'dzidzi udacita lye.

(Ryamond Edman, *They found the Secret [Apeza Chinsinsi]*,
Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1980.)

14. Unawutawira tani umboni ninga unowu? _____

Ndi pyakutsandzaiya! Khala wa kudzala na Nzimu. Khala wakuceneswa kakamwe. Pa mapfundzisiro anafuna kuza tinapfundza pya tangwi ya kudzala na Nzimu Wakucena.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Lekani kuledzera na vinyu, inabala uyipi wakusiyana-siyana, mbwenye dzalani na Nzimu Wakucena (Aefesu 5:18).

5

Tinakhala tani akudzala na Nzimu Wakucena (Kuceneswa)

Cincino usaziwa kuti Bhibhiliya isapfundzisa anji, panango cinafuna iwe ndi kudzala na Nzimu Wakucena. Bhibhiliya isapfundzisa kuti penepi ndi ninji pontho pisacitika tani.

1. Tina cita anji toera ticenseswe?

a. Hebheri 10:10-14 _____

b. Hebheri 13:12 _____

2. Juwawu 12:24-25 asapangiza malongero akuphinduziwa kuna anyakutwira. Ndi api amakhaliro a moyo wako kuti asafunika a "Agwe pa mataka mbafa" toera uperekeke mwakukwana kuna Mulungu? _____

3. Ona muna 1 Juwawu 1:7.

a. Ndi ninji pinaticenesa? _____

b. Kudawa kwace ndi kupi? _____

c. Ndi pipi pinafunika toera ticenseswe? _____

d. Pisalongera anji kuna iwe "kufamba um ceza" peno kukhala mu ceza? _____

4. Mbani asatongwa kuti atambire Nzimu Wakucena toera akwanise kuceneswa (Mabasa 5:32). _____

5. Ndi mphaso ipi idapikira Yesu pikhapanga lye anyakupfunda ace kuti akhafunika adikhire mu bukhu ya Mabasa 1:4-5? _____

6. Yesu akhadalonga kuna anyakupfundza ace thangwi ya kuperhembra Nzimu Wakucena? (Luka 11:9-13) _____

7. Ona muna Aroma 12:1-2. Abale enewa asalongera anji "abale" (Ubale wa kuphatana muna Mulungu) adalangwa toera akhale pabodzi pene?

Kuna iwe ndi ninji "Kupereka manungo ako ninga ntsembe ya Mulungu wa m'maso"? _____

8. Anyakupfundza a Yesu pidatzala iwo na Nzimu Wakucena, Nzimu unou wakhala ndzidzi ungasi mbudzati kubuluka muna iwo?

a. Mabasa 2:4 _____

b. Mabasa 8:15-17 _____

9. Mbani asakucenesani? (1 Tesalonika 5:23) _____

10. Tinakwanisa tani kutambira mwakukwana Nzimu Wakucena peno kuceneswa mwakukwana? (Agalata 3:14). _____

11. Pakumala caka cibodzi mbudamala kale kutawira Yesu, Stanley Jones akhala na kutsandzaya kukulu kakamwe. Na tenepo, iye adzindikira na kukhala na manyerezero akuyipa, atsukwala, pinthu pyakunentsa pikhatoma kuwoneka pa makhaliro ace. Mbwenye pana iye akhanyerezera kuwina basiyene, mbwenye penepi ndipyo pikhampingiza. Iye alemba kuti:

Ine ndikhali wakunentseka. Pyonsene pikhadandilimirira ku bulukikra mu nyatuwa ya mu ntumu. Pontho na tenepo, nsuwo ubodzi wafunguka toera ndibuluke pa nyatuwa eneyi, kubulukira muna bukhu. Pan'dzidi idabulusa ine buku eneyo mu mbuto inakhala anthu mbakhawona mabukhu mu nyumba ya Mulungu, ndanyerezera na mu ntima mwanga kuti cikafuna ine ndacigumana. Pan'dzidzi ubodzi bodzi ndakhala na ciwewa toera ndiziwe kuti ndi ninji pinacitika. Buluka penepo ndatoma kuwona n'cidikho dikho toera ndikhale na Moyo Wakutsandzaya, wa Hannah Whitall Smith, mu Quaker. Iyo ikhalonga pya thangwi ya kuwina mwakukwana kuna munthu. Ntima wanga ukhatsandzaya pikulu kakamwe mukhawona ine buku eneyo, pikhafuna ine ndi kuyidya kwene buku eneyo. Mudafika ine pakati na kati ya Bukhu eneyo Mulungu andipanga kuti: "Wafida n'dzidzi toera ugumanikane na iye." Ndapitiriza na kuyiwona, mbwenya mafala ace

akandilasa lasa. . . penepo ndafunga bukhu, ndagwa na mabondo pa mbuto ya kugonera mbandilonga kuti: "Cincino, Mbuya, ndina citanji ene"? lye atawira kuti: "Ndipase pyonsene pyako" pidamala ine kupenula pang'ono ndatawira kuti: "Ande, Mbuya, ndimomwene, ndinakupasani pyonsene pyanga, pyonsene pinaziwa ine napyonsene pinakhonda ine kuziwa." Na tenepo, eye atawira kuti: "Ndalimira pang'ono toera kunyerezera pyonsene pyanga na pyonsene pyace; pyonsene pikhalonga iye ndine ene, pyonsene pyace ndiyenye ene, Nzimu Wakucena." Ndamuwona ninga kucetuma kwa njazi, mbandimuntawira tenepa: "Ndinakwata Nzimu Wakucena." ndinalamuka, mbandikhonda kunyerezera pinango, maseze Fala yace ene basi. . . Uunthu wace ukhali kunsi kwa Fala eneyi. . . Penepo ndabuluka mbandifama mu nyumba uku mbandikalonga ndekha ene. . . Mibvundzo yatoma kulamuka kuna ine. Ndacita pibodzi bodzi pidacita Abharau pan'dzidzi ukhabwera mphalame kudza kapfudza ntsembe wace - mbakhala wakubopa. Ndapitiriza na kufamba famba mu nyumba manja anga mbakhonda kuziwa pinacita ine. Na mwansanga, ndakhala wakuzala na Nzimu Wakucena. Khayindi na khayindi ya Nzimu ukhapita muna ine ninga Moto wakusungulwa. Pikhakwanisa ine ndi kufamba na pantsi uku misozi mbikhabuluka. Nkhabe cinakhakwanisa ine maseze ku kuza Mulungu - tenepa ndapicita. Ine ndikhapiziwa kuti pintu penepi pikhapita na njira basi tayu; Ndi Nzimu Wakucena udabwera kuza kakhala muna ine kwenda na kwenda.

(E. Stanley Jones, *A Song of Ascents* [Kuyimba kwa kukwira kuzulu], Nashville: Abingdon Press, 1968.)

Unatawira tani umboni ninga unowu? _____

12. Pa mapfundziro awa mungakhale mwazindikira mitu yomwe imabwerezabwereza kwa iwo amene akuyera mtima kapena kudzazidwa ndi Mzimu:

- a. Kunentseka . Mabasa 1:12-14 na Luka 11:9-10, 13 (mbvundzo 6)
- b. Kuceneswa. 1 Juwau 1:17 (mbvundzo 3)
- c. Kuperekeka. Aroma 6:13 na Aroma 12:1-2 (mbvundzo 7-8)
- d. Kudungunya. Mabasa 26:18 na Agalata 3:14 (mbvundzo 11)

Lemba mphembero wa kuphemba kuti Nzimu udzale mu moyo mwako peno m'phembero wa kuphereka takhuta na kudzadziwa kwako na iwo.

Ndi pipi pidacita Mulungu kuna iwe? _____

Mulungu mbakuziwe na pire pidacita iye!

Pakumala kudzabza na Nzimu (peno kuceneswa), kubverana kweneko kusafunika kupidirize. Na thangwi eneyo, nyakutawira Yesu asafunika akhale pontho afambe mu Nzimu. Kubverana kweneko kwakukoma ndi kwadido pontho tinakulonga pontho pa mapfundziro anafuna kuza.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Iye ene Mulungu wa ntendere akuciteni kuti mukhale akuperekka kuna iye pa pyonsene, kuti nzimu wanu, upulumuki wanu onsene, na manungo anu, akoyeke toera mukhonde kusandikwa pakubwera kwa Mbuya wathu Jesu Kirixtu. Ule anakucemerani ndi wakunyindirika, iye anapicita penepi (1 Tesalonika 5:23-24).

Munthu angamala kudabza na Nzimu, asatoma na makhaliro anango a moyo. Penepi si kumala kwa phinthu tayu, mbwenye ndi kutoma kwa makhaliro a kukhala na ku sembezera Nzimu Wakucena, pa midzidzi yonsene. Agalata 5:25 asapiwona ninga kufamba "pabodzi na Nzimu", pontho muna Aroma 8:4 isalonga kuna ale "anafamba mbakhatowera makhaliro a mu nyama, uku mbakakhala mu Nzimu."

1. Ona muna Koloso 1:21-23.

a. Kufa kwa Yesu kwabweresa anji kuna anthu a ku Koloso? _____

b. Kodo Mulungu mbadapipangiza tani? _____

c. Iwa asatongwa apicite tani? (1:23) _____

2. Ndi pipi pisatipanga Aroma 12:2 toera tipitirize na kupicita? _____

Manyerezero a munthu asacnjika tani? _____

3. 1 Tesalonika 5:23, Pawulo asaphembera toera Mulungu an'cenese kubulukira pa uunthu wace wonsene. Ndi pipi pinadhikhirwa na munthu unowu angatoweza penepi? _____

Mbani asapipambula peno kupikoya? (1 Tesalonika 5:24) _____

Mulungu asakhumbatira tani mbumba yace? _____

4. Ndi api mafala a mu Agalata anapangisa kuti tisafunika tipitirize na kukhala um Nzimu?

a. Agalata 5:16-18 _____

b. Agalata 5:25 _____

Ndi ipi pala inawona iwe kuti isakulongera mwadidi, pontho ndi thangwi yanji? _____

5. Aroma 8:1-4, 8-9

a. Ndi ninji pidacita Nzimu kuna Pawulo? (Vesi 2, "kukhala wakusuzuka" pisapangisa cinthu cidacitwa pa n'dzidzi ubodzi ene.) _____

b. Ndi ninji pisatongwa kuti ife tipicite toea tikwanise kutoweza matongero a mwambo? (Aroma 8:4) _____

c. Ndi ninji pinakupingiza toera ukhonde kuwonerera na makhairo a kudawa ("peno mu nyama")? (Aroma 8:8-9) _____

d. Ndi api macitiro peno makhairo a munthu kuti anapangiza kuti iye asakhala mbakhatowea pintu pya mu Nzimu?

(1) _____

(2) _____

(3) _____

6. Kodi ndi pipi pinango pinacitwa na Nzimu Wakucena kuna iwe maseze kuku dzadza?

a. Mabasa 1:8 _____

b. Mabasa 9:31 _____

c. Mabasa 13:4 _____

d. Mabasa 20:28 _____

e. Aroma 8:14 _____

f. Aroma 8:26 _____

Kubulukira pa ntsiku idakudzadza Nzimu Wakucena, ndi ninji cidacinja kuna iwe? _____

7. Kubulukira muna 1 Juwawu 2:1-2, tisafunika kuti tisiye kudawa pa kukhala kwatu ninga anyakutawira, mbwenye ndingagwa n'kudawa, ndisatongwa kuti ndicitenji? _____

Ndi kipi kupikirwa kwa kipitiriza kuna pangiziwa muna 1 Juwawu 1:7?

Pisaongera anji kuna iwe kufamba mu nyale? _____

8. Ya Mabasa 2:4 na Muna Mabasa 4:31, anthu asakhala akuzala na Nzimu. Ndi lini ntsiku idaufuna iwe Nzimu unowu peno kuutambira kubulukira muna Nzimu wa Mulungu? _____

9. Pa kumala kudzadzwa kwako na Nzimu Wakucena pa uunthu wako onseni, usafunika kuti upitirize kukhala muna Mulungu, ufambe ntsiku zonsene na Nzimu. Pangawoneka cinthu cakutidzudzumisa pa kubverana kwathu na Mulungu tisafunika tisake kukhala na makhaliro mapsa muna Mulungu (1Juwawu 2:1). Moyo wa Hudson Taylor, ntumiki wankulu pontho ndiye adatoma na mabasa a Mulungu ku dziko ya China Inland Mission, ndi citsandzo cikulu kakamwe toera kupangisa penepi. Mudamala iye kutawira Mulungu mbali na pyaka khumi na pinomwe (17) pyakubaliwa iye akhala wakuceneswa na Nzimu wa Mulungu. Na thangwi eneyo, pa kupita pa pyaka pingasi mbakhacita mabasa a Mulungu, iye akhala wakusukwala pontho mbamala mphambvu. Pa kupita pyaka iye alemba kuti:

Mbatileke kucinja mafala a M'pulumusi. Si kuna ule "adapimwa", mbwenye "ndi kuna ule anapitiriza na kumwa" (Juwawu 4:14). Penepo iye hadalonga kuti pisafunika kumwa thoti ibodzi yokha tayu, peno kumwa mathoti mazinji, mbwenye pinafunika ndi kipitiriza na kumwa kubulukira mu moyo. Muna Juwawu 6:35, penepi pisalongerambo kuti: "Ine ndine nkate wa upulumuki. Ule anadza kuna Ine, na lini anadza kabva pontho njala. Ule ananditawira, na lini anadza kabva pontho nyota." . . .

Penepi pisapangisa kuti azinji a ife tisadawa pa n'dzidzi usasiya ife kumwa pa pire pidapita kale, pa n'dzidzi wa kuti moyo wathu usapitiriza na kunyerezera pinthu pya cincino. Cinafunika ndi kuti ife tisatongwa

kuti timwe – ande, tikhale anthu a kupereka takhuta na thangwi ya midzidzi yonsene inacita kuti ife tipitirize na kumwa mwandimomwene madzi a moyo.

(Howard Taylor, *Hudson Taylor's Spiritual Secret*
[Chinsinsi Chauzimu cha Hudson Taylor], Chicago, Moody Bible Institute, sem data.)

Ndi pipi pidapfundz iwe kubulukira pa umboni unowu? _____

10. Ndi pipi pinthu pitatu pisatongwa kuti upicite toera ufambe um Nzimu?

- a. _____
- b. _____
- c. _____

Nyakutawira Yesu wakuzana na Nzimu pontho mbakhafamba mu Nzimu asafunika aziwisise mule munadhoroma Nzimu na kucita pinthu um moyo mwace pa makhaliro anu. Piripo pinthu pidapambulwa toera picitwe kuzulu. N'dida unowu tinawulonga pa mapfundzisiro anafuna kuza.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Toera pinthu pyakulungama pinaphembwa na Mwambo, pikwanise kucitika muna ife anakhonda kutoweza makhaliro a nyama, mbwenye mbatitoweza makhaliro a Nzimu Wakucena (Aroma 8:4).

Pire pinatipingiza ku khundu ya kuzulu

Nyakutawira Yesu ndi wakuzala na Nzimu pontho asafamba mu Nzimu pontho asakhala wakutsandzaya na pinthu pya Nzimu. Na thangwi eneyo, ulipo n'dida unapasa Mulungu kuna nyakutawira pa makhaliro ano a pantsi. Liki kudikhira kuti peno kunyerezera kuti makhaliro akuzala na Nzimu Wakucena na kuceneswa kunakhala kukulu kupiringana pire pidapikira Mulungu. Piripo pinango pidakoyiwa na Mulungu toera picitike kuzulu.

1. Ona muna Aroma 8:2, 18-27.

a. Ndi ninji pidacita Nzimu kuna Pawulo kubulukira muna 8:2? _____

b. Makhaliro a cincino a pantsi ali tani kuna nyakutawira Yesu?

(1) verse 18 _____

(2) verse 20 _____

(3) verse 22 _____

c. Maseze Nzimu usatibulusa kubulukira pa kutongwa pa kufa na kudawa, ife tisagumanika pa dziko ya nyatuwa. Ndi ninji pinacita Nzimu toera tiwina pa kuleserwa kwathu? (8:26) _____

2. Mulungu apheza tani Pawulo pa ntsiku idabvesera iye kuti akakhali mwa kopolola mu Nzimu? (2 Akorintu 12:9) _____

3. Maseze Kirixitu abvera mwadidi mwene Mulungu mbakhonda kudawa (1 Peter 2:21-22), maseze a panepi akhala na kuntseka na pinango, nyatuwa, kutsukwala, kuthabuka ninga munthu wakubaliwa na munthu nzace. Ndi pipi pinthu penepi?

a. Matewu 13:57 _____

b. Matewu 26:38-40 _____

c. Luka 4:1-2 _____

d. Luka 19:45 _____

e. Juwawu 11:35 _____

f. Longa pire pyakunentsa pidakucitikira pa moyo wako, kuti maseze a penepi iwe uli ciliri basi na kupfundza mapfundzisiro a Kirixitu? _____

4. Ona muna Hebheri 4:15.

a. Yesu aleserwa kangasi? _____

b. Iye atawira tani? _____

c. Ndi kopi kisiya kwa kuleserwa na kudawa? _____

5. Ndi api mapikiro anakupasa Mulungu ungagwa mwa kuleserwa?

(1 Akorintu 10:13) _____

6. Nyakutawira anakwanisa tani kusiyanisa cadidi na cakuyipa?

a. 1 Juwawu 2:6 _____

b. Aefesu 5:10 _____

7. Kutawira kwathu na manyerezero athu na kugopa kwathu, panango kunadza kakhala kudawa. Saka kuwona mapindi mangasi adacita kuti Pedhuru akhale mwa kugopa? Ndi pipi pipangizo pidacita Pedhu ku khundu ya kudawo na munyama? Thangwi yanji? (Marku 14:66-71 na Mabasa 4:29-31) _____

8. Pedhuru apibvesera tani mu Nzimu? (Mabasa 13:9) _____

Ndi ipi nyatuwa idatamba iye pa n'dzidzi ukakhala iye ku Aefesu 6:12?

Ona muna 2 Akorintu 11:28? _____

Ndi ipi nyatuwa peno pipangizo pidawona iwe pidatamba anthu akudzabza na Nzimu? _____

9. Ndi pipi pidatipanga Yesu toera tipitowere kubulukira muna Matewu 5:48?

Kubulukira muna Matewu 5:43–47, ndi umambo upi peno ndi khundu ipi ya makhaliro asafunika akhale “akulungama” (“akulungama” nkhalongera kupirira mwadidi mwene kubulukira pa ntsiku idalengwa ife.) _____

Cifunano ninga ceneci, Matewu 22:37–40 asacilonga tani? _____

Ndi ipi njira inafunika ticite toera tikhonde kugopa kutongiwa?
(1 Juwawu 4:17–18) _____

Kufuna kusabulaka na kipi? (Agalata 5:22) _____

Ndi ninji pisacita kufuna? (Aroma 13:9–10) _____

10. Ndi ninji pinadhikhira munthu kuna Mulungu, angamala kudzabza na Nzimu pontho angamala kuceneswa?

a. Koloso 1:22–23 _____

b. Agalata 5:25 _____

c. Filipu 4:8 _____

11. Ndi upi ntengo wa nyatwa, kuleserwa peno nyatuwa kuna nyakutawira Yesu? (Aroma 5:3–5) _____

12. Tinga kwira kuzulu, tinadza ka landana na ani? (1 Juwawu 3:2) _____

Ndi ninji pinacita ife cincino toera kusasanyira ntsiku eneio mbizati kufika? (1 Juwawu 3:3) _____

13. Upulumuki unadza kaphedzera anji kutsogolo? (Cidziwiso 21:4) _____

Mbani anapikirirwa? (Cidziwiso 21:7) _____

14. Nyakutawira wakudzala na Nzimu Wakucena, nyatuwa zace nkhabē kumala, kuleserwa na nkondo. Bukhu ibodzi idaphedza pikulu pyene pa kubverana na dziko ndi *The Christian's Secret of a Happy Life* [Cakubisala kuna nyakutawira toera akhale wakutsandzaya], adalemba ndi Hannah Whitall Smith. Iye adzindikira kuti pisalongera anji nkondo inamenyiwa na Mbuya.

Ine ndatambira Yesu pa caka 1856, ndikakhali na pyka makumawiri na pitandatu (26). Pa kupita pa midzidzi, Mbuya andipheza na kuziwa udziwisi ukulu wa undimomwene. Mbwenye ntima wanga ukhanentseka. Pa kupita pyaka pisere (8) mbandiri munthu wa Kiruxitu, ndasiya kuti piwoneke muna ine pinthu pyakutsukwalisa sawa-sawa na pire pikhandicitikira mbandidzati kutendewuka.

Ndatoma kudziwisia kuceneswa kwanga. Ndatoma na kutetemera na thangwi ya nyatuwa ihatamba ine ikhabwera mbindimanga. Mbwenye ine panga ndekha, ndikhapiziwa kuti ndinga pitiriza na kuwangisira na kumphembera pinandiphedza pikulu kakamwe kipiringa njira zinango, ikhasaka ine kuti ndiisiye.

Pa midzidzi eneyo, pikhalipo pinthu pikhandidzudzumisa (1863), Mulungu acita kuti ndigumanikane na anthu anango kuti manyerezero awo ndi akusiyana kakamwe kupiringana anga. Iwo akhalonga kuti adzindikira njira inafuna kuphedzera toera kukhala mu ntendere ukulu, pontho pikhafunika kuto picitike. "Kupiringana kuwina" Kubulukira kuna Mbuya Yesu Kirixitu.

Ine ndaabvundza kuti penepi pina citika tani kuna inembo, iwo anditawira kuti: "Male ungasiya kukhulupira mphambvu zako mbutoma kukhulupira Mbuya toera akucite wakucena."

Kutawira kweneko kwandi gopsera pikulu pyene,

Na kudziwisa, makhaliro akukoma ninga enewa andifikira, mbenye pyonsene pikhali pisa kuti ndipiziwisis. Ine ndikhanyerezera kucita pire pikhali mu nsolo mwanga basiyene nsiku zonsene. Nkhabepo n'dzidzi ukhanyerezera ine kukhulupira Mbuya, pontho sikhapiziwo kuti ndinapicita tani? Penepo ndatoma kusaka pontho m'malemba. Mbandidzindikira kuti kufa kuda cita lye kuna ife, kwakwana toera kuti pulumusa. Ndazindikira pontho kuti lye aperekeka kuna moyo wanga, pontho asafuna kuti ntima wanga ukhale wace, pontho pyonsene pinanyerezera ine pikhale pyace pyene. Iye apangisika pace ekha kuti ndi wakulungama, lye ndiye pa onseno, ali dhuzi, pontho ndaperekeka muna iye. Ine ndisagumanika m'manyerezera ace, kufuna kwace, toera pyonsene pinandicitikira pikhale basa Yace ya mphambvu. Cincino ndisdzindikira kuti ndiye anandicenesa, ndiye asandipangisa njira yadidi, pontho Moyo wanga wagumana kupuma muna lye, kupuma kwa kukhonda ku longeka. Kupuma kwa nyatuwa zonsene, kupuma kwa kuthabuka kwakunetesha, kupuma kwa kuluza konsene. Cakubisala ca kuceneswa ndamala kucipangisiwa, ico ndico ncikhali Khirixitu. Ntima wanga wagumanga kupuma kubulukira nkati mwanga peno (kukoya sabudu) kuti Pawulo, muna Hebheri 4:9, alonga kuti: Na tenepo, kuna mbumba ya Mulungu, yasala pontho ntsiku ibodzi ya kupuma, ninga ntsiku ya cinomwe. Sikulongera kuti pana nthonga, mbwenye nd thangwi ya kuti nkondo si yanga tayu.

Ndingalan'gana n'duli mwanga ndisakhala kuti ndaluza pikulu pyene. Ine ndikhali mwana wa Mulungu, ndimo mwene, mbwenye ine ndikakhali munthu wakutayika pontho wa kumala mphambvu. Mbwenye pidatzindikira

ine pyonsene pya thangwi ya cikhulupiro, ndatoma kukula; pire pikhacimwana ine kucita, pyadza kasala ninga kutsandzaya mwa mu ntima.

Kutawira, kukhala, kupuma, kubvera – ndi pinthu pina saka ine lero; Pinasalikira ndiye asapicita. Kufuna ndi kukuu kakamwe, kwa kuhonda kulengeseka, udziwisi wa kuziwa ndi kwadidi, ndisakoya kukula kwa kupangiziwa kwa mbiri, ndagumaana mphambvu kubulukira mwa kupolola, ndamatamiswa kubulukira pa kulira, ndagumana ceza pakati pa cidima, ndapuma kuthuka mitolo; Mulungu ndiye mpulumusi, nkhabepo mafala anango toera ndiaalonge!

(J. Sidlow Baxter, *His Deeper Work in Us* [Ntchito Yake Yakupenyera Mkati Mwa Ife], Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1967.) 81–82.

15. Onesesa makhaliro ako a mu Nzimu.

a. Ndi pipi pinakunentsa m'makhaliro ako, pontho ndi pipi pinafuna iwe kuti Mulungu akupheze? _____

b. Ndi phindi ipi inafuna iwe kuti ulangiwe? _____

c. Ndi ipi phindi ya makhaliro ako, asafuna iwe kuti Mulungu akuwinise? _____

d. Ndi ipi ndima inafuna iwe kucita toera uwine? _____

Nyakutawira Yesu wakuzala na Nzimu Wakucena asatongwa kuti akhale na makhaliro a undimormwene. Maseze Mulungu nkhabepo kumalisa nyatwa zonsene, mbwenye piripo pire pinafuna kubulusa Mulungu pakati pa makhaliro ako na mphambvu zace zikulu. Njira zenezi tinazilonga pa mapfundzisiro anafuna kuza.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Iye andipanga kuti: "Kukoma ntima kwanga wakwana nako, thangwi mphambvu zanga zisapangizika mwakukwana pa kupolola. Na tenepo, ine ndinapasika mbiri na kutsandzaya konsene pa kupolola kwanga, toera mphambvu za Kirixtu zikhale muna ine" (2 Korintu 12:9).

Ndi ninji pinafuna kucita Nzimu Wakucena kuna iwe

Piripo pinthu pizinji pinafuna kucita Nzimu Wakucena kuna moyo wako, male ungaphemba. Ngakhala usafuna kuditiriza na kukhala mu dziko ya kudzala na nyatuwa, mbwenye Nzimu Wakucena ule unadzesza ntendere na kucenesa mu ntima mwako, mbadzesza pontho nkhombo kuna iwe kubulukira p anjira za kusiyana siyana.

1. Ona mavesi awa analonga thangwi ya anyakutawira anango anagumanika mu bukhu ya Mabasa. Pangisa pire pidacita Nzimu kuna iwo.

a. Muna Pedhuru (Mabasa 4:8) _____

Muna Pedhuru (Mabasa 4:9-12) _____

b. Muna Exitevau (Mabasa 7:55) _____

Muna Xitevau (Mabasa 7:59-60) _____

c. Muna Bharinabhe (Mabasa 11:24) _____

Muna Bharinabhe (Mabasa 11:24) _____

d. Muna Pawulo (Mabasa 13:9) _____

Muna Pawulo (Mabasa 13:10-12) _____

2. Kuna Filipe, sankhula pire pinakwanira kusankhu dale ya Gereja.

a. Ndi ipi basa ikhaphata Filipi mu Gereja? (Mabasa 6:1-5). _____

b. Iye alongera ani umboni pontho ndi thangwi yanji iye acita umboni unowu wakufunika kakamwe? (Mabasa 8:26-27). _____

c. Ndi n'dida upi wa Nzimu Wakucena ukakhali na Filipi?
(Mabasa 8:29-30) _____

d. Ndi cipi cakubisala ca mphambvu cikhaphedzera Filipe?
(Mabasa 6:3 na 5) _____

3. Mudaperekira Kirixitu "Toera kuceneseka Ekha ene kuna mbumba Yace", Ndi pipi pikhofuna iye kuna mbumba eneyo kuti mbapida phedzera kuna diziko yonsene? (Titu 2:14) _____

4. Pa kuphezera acerengi, ndi pipi pidacita anyakupfundza a Yesu toera kupagisa kuti adzala na Nzimu Wakucena? (Mabasa 4:31-35) _____

5. Lemba pire pidawona iwe anyakutawira mbakhapheza akucerenga mukakhala iwo na Nzimu Wakucena? _____

6. Mpambvu za kufuna na kulesera kutsandzaya pa nyatwa pisafunika pipangisike m'makhaliroa a anyakutawira Yesu ninga pida cita Xitevau muna Mabasa 7:55-60 na pidacitikambo kuna Pawulo na Sila muna Mabasa 16:25. Ndi ani peno ndi kopi kukabulukira mphambvu zace za kufuna na kutsandzaya? (Agalata 5:22) _____

7. Mulungu asafuna tani kuti umphatire basa? (Luka 1:74-75) _____

8. Nyerezera anthu angasi anadziwa iwe anacita pinthu pyadidi kuna Mulungu.

a. Anthu asakwata mphambvu zakucita mabasa makulu kuna Mulungu?
(1 Akorintu 12:4-6) _____

b. Ndi ninji pina funika toera kuphatisa basa nkhombo za Mulungu?
(1 Akorintu 12:7) _____

c. Saka kuwonesesa nkhombo ziri pantsi, mphambvu na ntsisi kubulukira pa nkhombo na nkhombo ziri pantsi.

(1) 1 Akorintu 12:8-11 _____

(2) Aroma 12:6-8 _____

(3) Aefesu 4:11-12 _____

(4) 1 Pedhuru 4:9-11 _____

d. Ndi zipi nkhombo zinanyerezera iwe kuti wapasiwa na Mulungu, pontho usaziphatisa tani basa? _____

9. Mulungu asakupasa mphambvu kubulukira kupi? (Aefesu 3:16) _____

10. Pawulo akhaziwa tani kuti ndiye akhada sanguliwa toera kutsogolera basa ya Mulungu? (Mabasa 13:2 and 16:7) _____

11. Ndi makhaliro api a kunentsa kakamwe adapangisa iye kuna anyakupfundza ace? (Matewu 28:19-20 na Luka 24:46-48) _____

a. Ndi ninji pikhafunika kuna ule anadza kafuna kutoweza basa eneyi? (Luka 24:49) _____

b. Ndi ninji pinafunika toera penepi picitike? (Acts 1:8) _____

c. Cipikiriro ceneci ca Mulungu, casimbisika lini? (Mabasa 2:4-12) _____

d. Pedhuru paboda na anyakupfundza ace, akhadadzala na Nzimu Wakucena. Penepi pyaphezeranji, muna Mabasa 2:41, pan'dzidzi ukhamwaza iwo mafala a Mulungu na kucita umboni? _____

e. Longa ntsiku ibodzi idapheziwa iwe na Nzimu toera kucita Umboni.

12. Ciripo cinakupingiza toera kucita mabasa a Mulungu pa moyo wako?

13. Samuel Longan Brengle akhali n'tsogoleri wa anyankhondo a Upulumuki. Mabukhu mazinji adalemba iye asapheza na kupasa nkhombo dziko yonsene. Bvesera pidacita iye:

Ikhali ntsiku ya cipfemba ca nthantha ya Janero 1885, ukhali n'dzidzi upfemba wa kumacibese. Mulungu akhala na Moyo wanga. Pa n'dzidzi unou ine ndikakhali mu nyumba yanga ya kugonera, mbwenye pa kupita midzidzi mingasi, ndabuluka mwenemo, mbandigumanikana na mamuna m'bodzi mbandim'panga pyonsene pidandicitira Mulungu. Mwangwana mwace na macibese, ndagumanikana na xamwali unango mbandimpanga pibodzi bodzi. Penepo iye akhuwa, mbatoma kukuza Mulungu, mbandisandika toera ndipitiriza na kumwaza mafala mu

mbuto zinango. Mulungu akhala muna iye kuti andipase mphambvu na kundipheza. Na tenepo, mangwana mwace, ndamwaza mafala a Mulungu na kukomerwa konsene, penepo ndakwanisa kumalisa na umboni wanga.

Mulungu apasa nkhombo ikulu kuna anthu anango kubulukira pana fala, mbwenye ine ndisakhulupira kuti iye andipasa nkhombo ikulu. Umboni unowu ndiwo udakomerwa na ine. Iye abulusa pyonsene pikhandipingiza nduli mwanga. Madziko matatu akakhala mbakhandidan'ganisa ninga munthu akhadapasiwa na Mulungu ntima wakulungama. Ine nkhabebeve kubwerera nduli. Ndinapitiriza na kwenda kutsogolo. Mulungu awona kuti ine ndikhafuna kuti ndikhale wakukhulupira mpaka kufa kwanga. Na tenepo, pa kupita macibese mawiri, mudalamuka ine pa kugona, ndikhawona mafala mangasi a Yesu, andipasa nkhombo za kuzulu za kuti cipo ndikhazilota kuti ndinadza kakhala na izo. Penepi pikhalii pinthu pyakukomesa pya kufunana kudapita mu ntima mwanga. Ndalamuka mbandiyenda mbandifamba famba mu cisa ca Boston Commom mbudzati kufika ndzidzi wa kudya mbandikhalira na kutsandzaya uku mbandikha pasa mbiri Mulungu. Ewo, pikhalii pinthu pyakukoma kunai ne! Pa n'dzidzi unowu ndatambira Yesu Kirixitu mu ntima mwanga, uku ntima wanga wakhala wakukomerwa pikulu. Ndafuna mphalame, ndafuna anambwa, ndafuna makavalu, ndafuna ana amphawi, ndafuna anyakuza akhapita mbakhafamba patsogolo panga, ndafuna ale akhadadzati kutawira Mulungu – Ndafuna dziko yonsene.

Usafuna udziwe kuti kuceneswa ndi ninji? Ndi kufuna kwadidi. Usafuna uziwe kuti kutambira Batiximu ya Nzimu Wakucena ndi ninji? Si kuyinjipa kwa ntsisi tayu. Si kutsandzaya kwa munthu pa ntsiku ibodzi peno inango tayu. Ndi Bhatiximu ya kufunana inamalisa kuponula, na kukhonda kutawira ninga kupisa kwa moto, mbakucita kuti munthu akhale "wa kukhuruzika, wa kucepeseka mu ntima" (Matewu 11:29), kusacita kuti munthu azonde pinthu pyakunyanya, uthambi, kudhoba, uthambi na pyonsene pyakuyipa; Penepi pisacita kuti Kudzulu na ku moto kukhale kwa kwenda na kwenda. Pisacita kuti munthu wa ntsisi akhale wakukhuruzika kuna anyakuyipa mitima, anyakudawa, pontho pisacita kuti munthu akhale "wa ndimomwene. . . w ntendere". . . wa kufunika, wa kudzala na ntsisi, wa kubala misapu yadidi, wa kusowa tsangulu, wa kukhonda kuwonerwa (Tiago 3:17); pinepi pisacita kuti ife tifune ndzathu mwadidimwene pabodzi na Mbuya Yesu Kirixitu pa kuneta na mabasa ako, toera kukwata dziku idatayika na ya kukhonda kubvera ikhale kuna Mulungu.

Mulungu acita pyonsene ipi kubulukira muna ine, dzina yace mbaipaswe mbiri!

(Samuel Brengle, *Helps to Holiness* [Thandizo la Kukhala Oyera], Londres: Salvationist Publishing and Supplies, Ltd., 1955.)

14. Lota pan'gono! Ndi pipi pinanyerezera iwe kuti Nzimu Wakucena
unacita kunai iwe? _____

Unadzaa na Nzimu unaceneswa mwadidimwene. Wamala kale? Anakwanisa kufamba na mu Nzimu pa ntsiku zonsene. Iwembo? Nzimu unacita pinthu pya ntendere kubulukira muna iwe. Ndipyodi? Ewo Mbuya, pa midzidzi inafuna kudza, ndisafuna ndipilesere kucita kuti imwe muwonere moyo wanga onsen.

Vesi toera kukoya mu nsolo

Iye athimiza na kundipanga kuti: Iyi ndi fala ya MBUYA kuna Zorobhabheli inalonga tenepa: Si na kuwanga peno na mphambvu tayu, mbwenye ndi na Nzimu wanga, ndipyo pinalonga MBUYA wa Mphambvu Zonsene (Zakariya 4:6).